

Licencēšanas darbības, ko veic MVU — pierādījumi no ES preču zīmju īpašniekiem

Kopsavilkums

KOPSAVILKUMS

Intelektuālā īpašuma aktīvi, ņemot vērā to potenciālu palielināt peļņu un radīt vērtību uzņēmumam, ieņem arvien svarīgāku lomu korporatīvajā stratēģijā. Tādējādi intelektuālā īpašuma (IĪ) aktīviem tāpat kā citiem uzņēmumam piederošiem aktīviem ir vērtība. Tomēr šīs vērtības noteikšana var būt sarežģīta, un IĪ vērtēšana joprojām ir viens no būtiskajiem šķēršļiem, kas liedz intelektuālā īpašuma tiesības (IĪT) uzskatīt par tirgojamiem aktīviem. Preču zīme (PZ) ir IĪT veids, kas palīdz veidot uzņēmuma zīmolu un izceļ tā individualitāti tirgū. *EUIPO* un *EPO* ziņojumā par IĪT ietilpīgu nozaru ieguldījumu ES ⁽¹⁾ ir norādīts, ka nozares, kas intensīvi izmanto PZ, sniedz vislielāko ieguldījumu ES ekonomikā — tās (tieši un netieši) nodrošina 30 % nodarbinātības ES un rada 37 % no ES IKP.

PZ īpašnieks var izmantot PZ, lai identificētu saražotās preces vai pakalpojumus, vai arī tas var piešķirt atļauju citam uzņēmumam (licenciātam) izmantot preču zīmi apmaiņā pret ekonomisku ieguvumu. Tādējādi preču zīmju licencēšana ir viens no veidiem, kā gūt ekonomisko labumu no IĪT. Ziņojumā uzņēmuma PZ krājums tiek novērtēts, pamatojoties uz iezīmēm, kādas ir novērojamas tādu MVU izlasei, kuriem pieder ESPZ un kuri tās licencē citiem. Vēlāk tiek aplēsta kapitalizētā ESPZ vērtība kā kopējie ienākumi no licencēšanas, kurus paredzēts gūt no ESPZ tās ekonomiskās darbības laikā.

Apsekojums, kas adresēts MVU, kuri ir ESPZ īpašnieki, atklāj, ka 7,5 % MVU, kam pieder ESPZ, ir tās licencējuši citiem laikposmā no 2013. līdz 2017. gadam. Turklāt apsekojums arī liecina, ka gada vidējie ieņēmumi no ESPZ licencēšanas tiek lēsti 64 924 EUR apmērā vienam uzņēmumam (līdzvērtīgi 5,7 % no Eiropas MVU vidējā apgrozījuma) 2013.–2017. gadā, tādējādi aplēstie gada ieņēmumi visiem ES MVU no ESPZ licenču piešķiršanas ir 1,9 miljardi EUR.

Pamatojoties uz *EUIPO* datiem, MVU reģistrēto ESPZ vidējais darbības ilgums ir 20 gadi. ņemot vērā iepriekš minēto un apsekojuma rezultātus, MVU licencēto ESPZ kapitalizētā bruto vērtība visā paredzamajā to darbības laikā tiek lēsta 38 miljardu EUR apmērā, kas ir ekvivalents 1,3 miljoniem EUR vienam licencēšanas uzņēmumam.

Apsekojums arī liecina, ka MVU, kas darbojas pakalpojumu nozarē, biežāk piešķir ESPZ licences un gūst lielākus ieņēmumus no licencēm — gan absolūtā izteiksmē, gan attiecībā pret visu MVU vidējo apgrozījumu.

⁽¹⁾ *EUIPO* un *EPO* ziņojums “*IPR intensive industries and economic performance in the European Union. Industry-level analysis report*”, 2019. gada septembris, trešais izdevums.

Licencēšanas darbības, ko veic MVU — pierādījumi no ES preču zīmju īpašniekiem

